

Partshøring af indkommende hørings svar vedr. planlægning for solceller ved Mørkøv

1	Hørings svar fra Museum Vestsjælland	
	<i>Indhold (resumé)</i>	<i>Better Energys bemærkninger</i>
A	<p>Planarealet ligger i et registreret værdifuldt kulturmiljø for hovedgården Torbenfeld. Kulturmiljøets bærende elementer er bebyggelse, park og de store åbne herregårdsmarker. Udskiftning fra afgrøde til solceller vil naturligvis ændre markens udseende. Det er vores vurdering at solcelleparken med den valgte placering ikke vil være til stor gene for oplevelsen af kulturmiljøet fra Skovvejen, der er flankeret af beplantning. Fra Ringstedvej, hvor herregården passerer tæt på, er der spredte kig mod nord, hvor solcellerne formentlig vil kunne ses på afstand. Det er vigtigt for kulturmiljøet at solcelleparken kun etableres på den nordlige del af marken, at den holdes i lav højde og at teknikbygninger udføres og lægges, så de synes mindst.</p>	<p>Taget til efterretning. Projektområdet er af denne årsag begrænset til at være beliggende på den nordlige del af Torbenfelds jorder, hvor der allerede er opsat vindmøller.</p>
B	<p>Vejanlæg bør ikke befæstes</p>	<p>Taget til efterretning. Kun vejarealer nødvendige for opsætning og drift med større maskiner vil blive befæstet med grus eller lign.</p>
C	<p>Langs den østlige afgrænsning er registreret et beskyttet sten- og jorddige (skovdige), som ikke må påvirkes af solcelleparkens anlæg. Det anbefales at anlægget holder god afstand til diget.</p>	<p>Sten- og jorddiget er beskyttet i medfør af museumslovens § 29a hvilket betyder, at der som udgangspunkt ikke må foretages ændring i digets tilstand. Opsætning af solcelleanlæg vil ske under hensyntagen til diget, som ikke berøres af anlægget.</p>
D	<p>Vores kontrol i arkiver og kort viser, at der nær den nordlige afgrænsning er fundet en urne med brændte ben fra yngre bronze- eller jernalder registreret i Nationalmuseet i 1910 (kortbilaget nr. 1).</p>	<p>Better Energy er opmærksom på forholdet og bemærkningen tages til efterretning.</p>
E	<p>Jf. Figur 1 er arealet småkuperet og hæver sig over de lavereliggende områder mod nord. Området har generelt kalkholdig råjord med gode bevaringsforhold for knogler jf. erfaringer fra forundersøgelser og undersøgelser ved Skovvejens udvidelse. Før den moderne dræning har området ligget som dyrkede marker/fald mellemområder med eng/vådbund. Lignende topografier er i Østdanmark oftest udnyttet til spredte bosættelser i yngre bronzealder og ældre jernalder, hvor også de våde lavninger blev udnyttet til tørvegravning, rødnings af plantefibre m.v. Der kan være bevaret væsentlig arkæologisk information på arealerne, hvor vejanlæg, planeringer til parkering, arbejdspladser og nødvendige tekniske anlæg samt kabelnedgravninger kan ødelægge væsentlig arkæologisk information.</p> <p>Vi anbefaler bygherre at indhente udtalelse jf. museumslovens §25 i god tid før jordarbejder og byggeri for at undgå uplanlagte udgifter og forsinkelser ved standsninger p.g.a. arkæologiske fund. Bygherre/ansøger kan med fordel oplyses om dette forhold tidligt i planlægningen, fx ved kopi af denne udtalelse.</p>	<p>Better Energy tager i alle projekter fat i retmæssige museum i forbindelse med anlægsarbejder.</p> <p>Udtalelse fra Slots- og Kulturstyrelsen: Solpaneler opsat på pressede pæle med små dimensioner og i forholdsmæssigt set begrænset antal vil sjældent i sig selv udgøre en væsentlig trussel mod eventuelle fortidsminder. Kabeltraceer, adgangsveje, terrænregulering, randbeplantning med forudgående dybdepløjning, tilhørende arbejdsarealer og lign. kan ved alle former for solcelleparker i anlægsfasen risikere at skade væsentlige fortidsminder.</p>

F	Vi erindrer om, at kommune/byråd jf. museumslovens § 24 stk. 2 er forpligtet til at orientere bygherre/ejer om indholdet af museumslovens § 25-27 senest ved udstedelse af byggetilladelse.	Ingen bemærkninger
2		
	Indhold (resumé)	Bygherres bemærkninger
A	Politiet har ingen bemærkninger af teknisk karakter vedr. udformningen af veje og stier.	Ingen bemærkninger
B	Politiet har ingen bemærkninger i forhold til det øvrige indhold i lokalplanforslaget.	Ingen bemærkninger
C	Skiltning og afmærkning af vej-, sti- og parkeringsforhold skal udføres og behandles i henhold til færdselslovens og vejafmærkningsbekendtgørelsens bestemmelser. Skilte- og afmærkningsplan skal sendes til samtykke hos politiet INDEN endelig udførelse.	Taget til efterretning
3	Høringssvar fra Vejdirektoratet	
	Indhold (resumé)	Bygherres bemærkninger
A	Vejdirektoratet beder om at blive underrettet og hørt, når lokalplanen ønskes realiseret, og der foreligger en konkret byggeansøgning vedr. opstilling af solceller – inden kommunen meddeler en tilladelse	Ingen bemærkninger
B	Indholdet af forslag til Lokalplan 12.09 for et solcelleanlæg ved Mørkøv giver ikke Vejdirektoratet – som vejmyndighed for Skovvejen (statsvej nr. 119, Elverdam – Jyderup – Kalundborg) – anledning til at gøre indsigelse i henhold til planlovens § 29, stk. 3.	Ingen bemærkninger
C	Vejdirektoratet udarbejdede i 2012 en VVM-undersøgelse for Skovvejen (rute 23) fra Regstrup til Kalundborg. Undersøgelsen omfattede en udvidelse af Skovvejen til motorvej. Det blev i VVM-undersøgelsen forudsat, at der skal eksproprieres permanent areal og midlertidigt arbejdsareal fra ejendommen matr.nr. 1a Torbenfeld Hgd., Frydendal, som lokalplanforslaget omfatter, til vej-udvidelsen og til to regnvandsbassiner. Der blev efterfølgende i 2013 tinglyst planlægningsbyggelinjer på ejendommen matr.nr. 1a Torbenfeld Hgd., Frydendal til sikring af vejanlægget mod unødigt fordyrelse og vanskeliggørelse.	Better Energy er opmærksom på disse planlægningsbyggelinjer, og har tilpasset projektet herefter.
D	Vejdirektoratet har noteret sig, at lokalplanområdets afgrænsning mod nord følger den tinglyste planlægningsbyggelinje, som er pålagt ejendommen matr.nr. 1a Torbenfeld Hgd., Frydendal.	Der henvises til bemærkning 3C
E	På baggrund af Infrastrukturplan 2035 er Vejdirektoratet p.t. i gang med at opdatere VVM-undersøgelsen fra 2012 i form af en ny Miljøkonsekvensvurdering (MKV) af projektet. Samtidig projekteres projektet, og der tages hånd om vejens afvanding. Som en del opgraderingen af Rute 23 til motorvej separeres	Ingen bemærkninger

	motorvejens og oplandets afvandingssystem (eksternt system). Det indebærer bl.a., at dræn fra ejendommen matr.nr. 1a Torbenfeld Hgd., Frydendal tilkobles det eksterne afvandingssystem.	
F	Vejdirektoratet gør i denne forbindelse opmærksom på, at vi endnu ikke kender størrelsen på regnvandsbassinerne og deres endelige placering. Der kan derfor være risiko for, at regnvandsbassinerne ikke kan holde sig indenfor de tinglyste planlægningsbyggelinjer og dermed kommer til at påvirke en del af lokalplansområdet. Vejdirektoratet er på nuværende tidspunkt ikke i stand til at komme et eventuelt arealbehov – ud over det, der er omfattet af de tinglyste planlægningsbyggelinjer – nærmere.	Taget til efterretning. Evt. nødvendige arealer uden for allerede tinglyste planlægningsbyggelinje, må i så fald være omfattet af almindelig ekspropriationspraksis, når endelig størrelse/placering kendes. Better Energy kan kun tage afsæt i tinglyste planlægningsbyggelinjer, og fastlægge lokalplansgrænsen herefter, når det på nuværende ikke kan oplyses om der vil komme yderligere arealbehov.
G	I forbindelse med de kommende ekspropriationer forventes der også eksproprieret en færdselsret til regnvandsbassinerne, således at der kan føres tilsyn med og vedligehold af disse. Placeringen af denne færdselsret er endnu ikke fastlagt, men der tages i processen kontakt til lodsejer for at drøfte en mulig placering.	Ingen bemærkninger
H	I MKV-processen undersøges det også, hvorvidt der skal opsættes vildthejn langs motorvejen på strækningen bl.a. ud for matr.nr. 1a Torbenfeld Hgd., Frydendal. I så fald vil der blive to næsten parallelle hegn i og med, at der også opsættes hegn i forbindelse med solcelleanlægget.	Taget til efterretning. Ved evt. senere opsætning af vildthejn langs motorvejen kan der undersøges mulighed for tilkobling med trådhegn etableret omkring solcelleparken.
I	En anlægslov for motorvejsprojektet fra Regstrup til Kalundborg forventes at være på plads ultimo 2023, og en detailbesigtigelse for den østlige del af projektet kan forventeligt finde sted i 1. halvår 2024.	Vejdirektoratet fremsætter forventning om anlægslov ultimo 2023, med detailbesigtigelse i 2024 med overblik over det faktiske arealbehov til regnvandsbassiner og disses nærmere placering. Lokalplanen forventes vedtaget forinden.
J	Set i lyset af ovenstående usikkerhed om det faktiske arealbehov til opgraderingen af Skovvejen til motorvej (herunder anlæg af regnvandsbassiner m.v.) skal Vejdirektoratet bede om, at Holbæk Kommune tager kontakt til Vejdirektoratet, når en realisering af lokalplanen bliver aktuel. Vejdirektoratet ønsker således at blive underrettet, når der foreligger en konkret byggeanlægning, inden Holbæk Kommune meddeler tilladelse til byggeriet. Det er håbet, at Vejdirektoratet har overblik over det faktiske arealbehov til regnvandsbassiner og disses nærmere placering, inden en realisering af lokalplanen påbegyndes, sådan at der evt. vil kunne tages hensyn hertil ved placeringen og indretningen af solcelleanlægget.	Der henvises til bemærkning 3I. Det må forventes at Vejdirektoratet forinden fremsatte tidshorisonter, fortsat ikke vil være i stand til at komme et eventuelt arealbehov – ud over det, der er omfattet af de tinglyste planlægningsbyggelinjer. Better Energy fastholder derfor projektering jf. tinglyste planlægningsbyggelinjer, og forventer almindelig ekspropriationspraksis, såfremt der efter lokalplanens vedtagelse er behov for yderligere areal til motorvejens regnvandsbassiner.
K	Holbæk Kommune kan med fordel tilføje oplysninger til lokalplansforslagets redegørelse vedr. "Statslig og regional planlægning" om "Statsvej" (side 5 af 17), der oplyser om status for arbejdet med opgraderingen af Skovvejen til motorvej, jf. Infrastrukturplan 2035 – herunder oplysninger om den igangværende opdatering af VVM-undersøgelsen fra 2012 og den samtidige projektering af den nye motorvejsstrækning med	Der henvises til bemærkning 3C, 3I og 3J.

	tilhørende vejafvanding, forventningen om vedtagelsen af en anlægslov ultimo 2023 og en detailbesigtigelse forventeligt i 1. halvår af 2024.	
L	Det kan i den sammenhæng tillige oplyses, at det på nuværende tidspunkt er usikkert, hvorvidt der evt. kan blive behov for arealer til regnvandsbassiner m.v. udenfor de tinglyste planlægningsbyggelinjer og dermed indenfor lokalplanens område.	Der henvises til sidste del af bemærkning 3J.
4	Høringssvar fra Lokalforum Mørkøv, Skamstrup og Stigs Bjergby	
	Indhold (resumé)	Bygherres bemærkninger
A	Lokalforum har også i forbindelse med forhøringen om solcelleanlægget afgivet høringssvar, som vi vedhæfter dette endelige høringssvar.	Høringssvar er behandlet tidligere og vedr. i store træk kommunal strategi for solenergi, og ønsket om erhvervsområde syd for fremtidig opgradering af Skovvejen til motorvej. De to tidligere høringssvar kommenteres derfor ikke yderligere.
B	Det der især undrer – og ærgrer os – er den manglende overordnede planlægning. Kommunalbestyrelsen vedtog den 25. august 2021 den nuværende kommuneplan. Hvad står der så i kommuneplanen om solcellearealet ved Torbenfeld? Intet.	Ingen bemærkninger.
C	Ifølge hjemmesiden er "kommuneplanen således den sammenfattende og oversigtlige plan, hvor borgere, virksomheder, interesseorganisationer mv. kan orientere sig om de overordnede mål og retningslinjer for arealanvendelsen, såvel i byerne som i det åbne land." Så kan man som borger, virksomhed, interesseorganisationer regne med kommuneplanen, der ikke engang er et år gammel? Næh.	Ingen bemærkninger.
D	Samtidig har kommunalbestyrelsen på mødet den 18. maj 2022 besluttet at sende den efterlyste overordnede solcelleplan i offentlig høring. Den er ikke udsendt endnu, men det vil efter det oplyste formodentlig ske inden sommerferien. Denne plan skal opstille retningslinjer for opstilling af solceller i kommunen. Vil disse retningslinjer så også komme til at gælde for solcelleanlægget ved Mørkøv? Ikke umiddelbart, men det bør som minimum være et krav.	Ingen bemærkninger
E	Vi fremhæver dette fordi der efter vore opfattelse mangler en plan – altså en rigtig plan, som er gennemtænkt, og som alle kan (og skal) indrette sig efter, og som kan sikre en sammenhængende planlægning, der "forener de samfundsmæssige interesser i arealanvendelsen, medvirker til at værne om landets natur og miljø og skabe gode rammer for vækst og udvikling i hele landet, så samfundsudviklingen kan ske på et bæredygtigt grundlag med respekt for menneskets livsvilkår, bevarelse af dyre- og planteliv og øget økonomisk velstand", jf. Planlovens § 1.	Better Energys vision er at skabe bedre vilkår for flora og fauna samtidig med grøn energiproduktion. Projektet forventes af have positiv effekt på biodiversiteten og naturarealer, idet intensiv driftede landbrugsarealer konverteres fra monokultur til en over tid mere varieret beplantning uden anvendelse af gødsning og pesticider. Better Energy samarbejder med Danmarks Naturfredningsforening i et fælles mål om at natur og vedvarende energi går hånd i hånd . Projektet vil således ikke indskrænke naturarealer, men derimod vil give naturarealer mulighed for at brede sig yderligere. Projektet og planlægningens påvirkning af natur, herunder beskyttede naturtyper og dyreliv, er behandlet i forbindelse med miljøvurderingen.
F	I flere sammenhænge har vi påpeget, at der i forbindelse med det nye motorvejsprojekt vil være mulighed for at planlægge og etablere et erhvervsareal	Danmark har forpligtet sig til at bidrage til at opfylde en række internationale aftaler på klimaområdet i EU og FN. Herudover vedtog Folketinget i 2020

	<p>langs motorvejen, hvor man kan lave denne sammenhængende planlægning. Kommunen er tilsyneladende i andre sammenhænge opmærksom på denne og andre muligheder for energieffektiviseringer mv. Således er det i relation til varmeplanen fremhævet, at der i forbindelse med energieffektiviseringen bør tænkes energi- og symbiosesamarbejder ind. Men nu kommer dette projekt solcelleprojekt så "dumpene" ind fra sidelinjen – det er slet ikke optimalt og slet ikke i tråd med planlovens tanker om at forene samfundsmæssige interesser og udfordringer.</p>	<p>den danske klimalov. Etablering af solcelleanlæg er nødvendigt for at opfylde disse mål og den grønne omstilling.</p>
G	<p>Hele tilslutningsproblematikken er ikke belyst, men ifølge det oplyste fra Better Energy er der også i forbindelse med dette projekt problemer med tilslutningsmulighederne. Denne problemstilling er der ikke taget stilling til i oplægget, men samfundsøkonomisk har dette aspekt også betydning og bør derfor afklares.</p>	<p>Better Energy har tidligt i projekteringsfasen undersøgt mulighed for nettilslutning. Better Energy afholder alle omkostninger for tilslutning til forsyningsnettet, hvorfor det ikke er samfundsøkonomisk aspekt.</p>